

P10

Ruimte voor oplossingen

- het inzetbare platteland! •

Kabinetsformatie 2017: de P10 biedt aan!

Inleiding

Het inzetbare platteland

Nederland kent de komende jaren een aantal urgente vraagstukken in de fysieke omgeving die een grote impact zullen hebben op de samenleving. Juist het Nederlandse platteland kan letterlijk haar 'ruimte voor oplossingen' bijdragen om aan de uitdagingen van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie het hoofd te bieden. Wij roepen het nieuwe Kabinet dan ook op het platteland als onmisbare partij te betrekken bij de uitwerking van deze opgaven.

Deze genoemde drie thema's zijn niet zomaar uit de lucht gegrepen. De VNG, het IPO en de UvW hebben gezamenlijk in hun oproep aan het nieuwe Kabinet naar de mening van de P10 terecht deze onderwerpen prominent op de agenda gezet. De P10 herkent deze opgaven en werkt graag mee aan het gezamenlijke voorstel van gemeenten, provincies en waterschappen voor de kabinetsformatie 2017. Ook onderschrijft de P10 het initiatief NL Next Level van de werkgeversorganisaties en LTO Nederland dat oproept tot het versterken van de relatie tussen platteland en stad, een Sustainable Urban Delta in interactie met een vitale plattelandseconomie. Daarnaast is het een prominent onderwerp op de Europese beleidsagenda.

Alleen door blijvend te investeren in het platteland kunnen oplossingen gevonden worden voor platteland en stad en kan Nederland zijn prominente positie behouden.

Lees verder over onze strategie op pagina 4, ons aanbod op pagina 6 en onze inzet op pagina 14.

Onze strategie: aantrekkelijk en vitaal platteland

Om het platteland vitaal en veerkrachtig te houden heeft de P10 haar strategische agenda opgesteld met een drietal thema's: Aantrekkelijk platteland, Maatwerk platteland en Samenspel met de stad.

Aantrekkelijk platteland

Om goed te wonen, leven en werken in gebieden met alleen kleine kernen is het nodig dat het platteland aantrekkelijk is en blijft. Dat betekent dat snel internet en volledige dekking van mobiele telefonie voor alle inwoners, bedrijven en recreanten als basisvoorziening nodig is. Dit draagt bij aan een goed functionerende economie en recreatie en aan het bieden van basisveiligheid voor iedereen. Op het aantrekkelijke platteland zien wij prachtige voorbeelden van zelfsturing, participatie en zelfredzaamheid. Ook economische startups kiezen vaak het platteland als broedplaats. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn hiervoor essentieel en dus een belangrijke voorwaarde om het platteland aantrekkelijk te houden! Tot slot is het juist in deze gebieden daarom nodig dat bewoners optimaal zelf zaken kunnen organiseren.

Maatwerk platteland

Maatwerk voor P10 plattelandsgemeenten bestaat uit financieel maatwerk en maatwerk in regelgeving. Door de uitgestrektheid zijn kosten voor gemeenten, nutsbedrijven, zorgpartijen, vervoersorganisaties en dergelijke hoger. Die kosten kunnen omlaag, zodat wonen in grote gebieden met kleine kernen niet onnodig wordt belast. Ook de regelgeving kan in deze gebieden slimmer en experimenteler zodat financiering van bijvoorbeeld vervoer (denk aan WMO, gehandicapten, leerlingen, maar ook pakketjesvervoer) gecombineerd wordt en daarmee slimmer en goedkoper wordt. Voor de P10 is het cruciaal dat financiële systemen en regelingen op maat worden toegesneden van gemeenten met relatief weinig inwoners, waarbij niet het criterium hectare of inwonertal centraal staat, maar de kwaliteit en bereikbaarheid. De P10 maakt zich sterk voor een plattelandsnorm of plattelandstaffel.

Samenspel met Stad

Stad en platteland kunnen niet zonder elkaar. Dunbevolkte gebieden met kleine kernen vullen de gewenste rust en ruimte van de stedeling in, maar zorgen ook voor economische dragers met veel aandacht voor voedsel, natuur en recreatie. Het platteland kan de drager worden voor nieuwe economische ontwikkelingen en biedt aanvullende (innovatieve, kleinschalige, landschappelijk interessante) woon-, en werkmilieus aan de stad. Platteland en stad vullen elkaar aan!

Het platteland:

kansen voor innovatie en uitvoering

- Platteland heeft ruimte voor innovatie en uitvoering
- P10 bundelt kennis en energie en zet fysieke ruimte actief in voor oplossingen
- P10 beoogt duurzame interactie platteland en stad

De P10 is een samenwerkingsverband waarin vijftien van de grootste plattelandsgemeenten van Nederland – met in totaal 500.000 inwoners – kennis en energie bundelen bij het inzetten van hun fysieke ruimte voor oplossingen. De problematiek van krimp in een aantal delen van ons land is bekend: bevolkingsdaling door ontgroening en vergrijzing, soms gecombineerd met economische stagnatie en weinig werk. De trek naar de steden gaat het komende decennium ook gewoon door. Agenda Stad stimuleert dit proces. Dit betekent echter ook dat de knelpunten in de steden toenemen. Het zoeken van oplossingen binnen stedelijk gebied wordt een steeds grotere uitdaging waardoor ook naar het platteland moet worden gekeken. Op het platteland ontstaat daartegenover juist ruimte. Ruimte voor oplossingen indien daar de goede investeringen in worden gepleegd. Ook de veranderingen in het klimaat en de wens tot verduurzaming van onze energie en economie vragen om ruimte. En daar kan en moet het platteland voor worden ingezet. Hier is letterlijk ruimte voor innovatie én voor uitvoering. Onze inzet is een duurzame interactie tussen het platteland en de stad. Stad en platteland samen zijn nodig. Of, zoals het IPO schrijft: het beter benutten en versterken van het verstedelijkt gebied in samenhang met het beter benutten en versterken van de landelijke omgeving.

- Platteland biedt ruimte om met klimaatverandering om te gaan
- Platteland is cruciaal voor welvaart en welzijn in Nederland
- Integraal beleid is noodzakelijk, met investeringen in vitale plattelandsfuncties

Klimaatadaptatie

‘Het klimaat verandert en dat vraagt om aanpassingen in alle leefmilieus’

Vele grote stedelijke agglomeraties snakken er naar, maar Nederland is in zijn geheel een Sustainable Urban Delta: een dichtbevolkte delta waar wonen, werken, leren, mobiliteit, natuur, landbouw en recreatie samen gaan, zolang we de gemeenschappelijke opgave integraal benaderen. Die verwevenheid is immers ook gelijk een kwetsbaarheid. Het klimaat verandert en dat vraagt om aanpassingen in alle leefmilieus. Het platteland biedt de ruimte om met de effecten van klimaatverandering om te gaan. Denk hierbij aan de opslag van bijvoorbeeld overtollig zoet water en koolstofdioxide, maar ook aan het stimuleren van multifunctioneel landgebruik. Het platteland als tuin van de stedelijke gebieden – speeltuin, groentetuin, diertuin – vervult een cruciale rol voor welvaart en welzijn in Nederland. Dit vraagt om integraal beleid, met stevige investeringen in vitale functies van het platteland.

- Overstap naar volledig duurzame energie is enige langetermijnoplossing
- Land- en tuinbouw bieden ruimte voor duurzame energieopwekking
- In P10 gemeenten nu al diverse duurzame initiatieven

Energietransitie

‘Overstappen naar volledig duurzame energiebronnen is de enige mogelijkheid die op langere termijn stand houdt’

Tijdens de Parijs klimaattop in 2015 zijn er afspraken gemaakt om de temperatuurstijging te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius, met een streven om het zelfs tot 1.5 graden Celsius te beperken. Voor Europa houdt dit in dat de broeikasgas uitstoot in 2050 tussen de 80% en 95% lager moet zijn dan het 1990 niveau. Het huidige kabinet heeft als doelstelling 20% energiebesparing en 14% hernieuwbare energie in 2020. De Nederlandse provincies willen in 2050 energieneutraal zijn. Om dit te realiseren is overstappen van fossiele brandstoffen naar volledig duurzame energiebronnen de enige mogelijkheid die op langere termijn stand houdt. Denk hierbij aan de land- en tuinbouw, waar daken, biomassa en ruimte beschikbaar zijn voor diverse vormen van duurzame opwekking van energie. In toenemende mate komt agrarisch vastgoed leeg te staan, wat mogelijkheden biedt voor initiatieven zoals Zon op Erf. Goede voorbeelden van P10 initiatieven zijn Wijnjewoude Energie Neutraal, Windpark Wieringermeer en Solarpark De Kwekerij.

- Economie van de toekomst is circulair
- Veel P10 gemeenten zetten nu al in op circulaire economie
- Nieuwe omgevingswet geeft gemeenten meer armslag

Circulaire economie

'In veel P10 gemeenten wordt al ingezet op hergebruik, reparatie en recycling en het terugwinnen van energie uit reststoffen'

Klimaatverandering en de uitputting van aardse grondstoffen vereisen een revolutie in de wereld van energie, voedselproductie, warmtevoorziening en mobiliteit. De (plattelands)economie van de toekomst is een circulaire economie. Bedrijven, overheden en kennisinstellingen werken samen aan deze economie, die grondstoffen in de kringloop houdt, gebaseerd is op duurzame energie en op zoek gaat naar nieuwe samenwerkingsvormen die nieuwe banen opleveren. In veel P10 gemeenten wordt al ingezet op hergebruik, reparatie en recycling en het terugwinnen van energie uit reststoffen. Een mooi voorbeeld is het initiatief van Circulair Friesland. De P10 gemeenten hebben een belangrijke agrarische functie die een grote bijdrage kan leveren aan het omschakelen naar een circulaire economie. Deze opgaven vragen om andere ruimtelijke inpassingen dan momenteel vaak mogelijk is. De nieuwe omgevingswet moet gemeenten daarin meer armslag gaan geven.

Het platteland en de Nederlandse opgave: onze inzet

- Blijvende investering in platteland noodzakelijk
- Wet- en regelgeving moeten oog hebben voor belang en positie platteland
- P10 staat achter voorstel VNG, IPO en UvW voor kabinetsformatie 2017

Het blijvend investeren in het platteland is nodig om de gevraagde essentiële bijdrage aan de Nederlandse opgaven te kunnen realiseren. Beleidskeuzes voor gemeenten in Nederland werken niet overal hetzelfde uit. De verschillen tussen platteland en stad zijn hiervoor te groot. In wet- en regelgeving moet het belang en de positie van het platteland beter naar voren komen. Ook beleidsvrijheid is essentieel voor de uitvoeringskracht van gemeenten. De P10 blijft aandacht vragen voor adequate financiering vanuit het gemeentefonds en de aanwezigheid van een solide – digitale – infrastructuur. Wij zijn content met de voorstellen van de VNG, het IPO en de UVW, evenals het initiatief NL Next Level voor het opzetten van een investeringsfonds. Deze geven de ontwikkeling van de economie van de toekomst een stevige duw in de rug.

P10

www.p-10.nl

p10@opsterland.nl